

Rolava, okr. Sokolov, Karlovarský kraj

Zaniklý důlní závod a zajatecký tábor

(druhá světová válka)

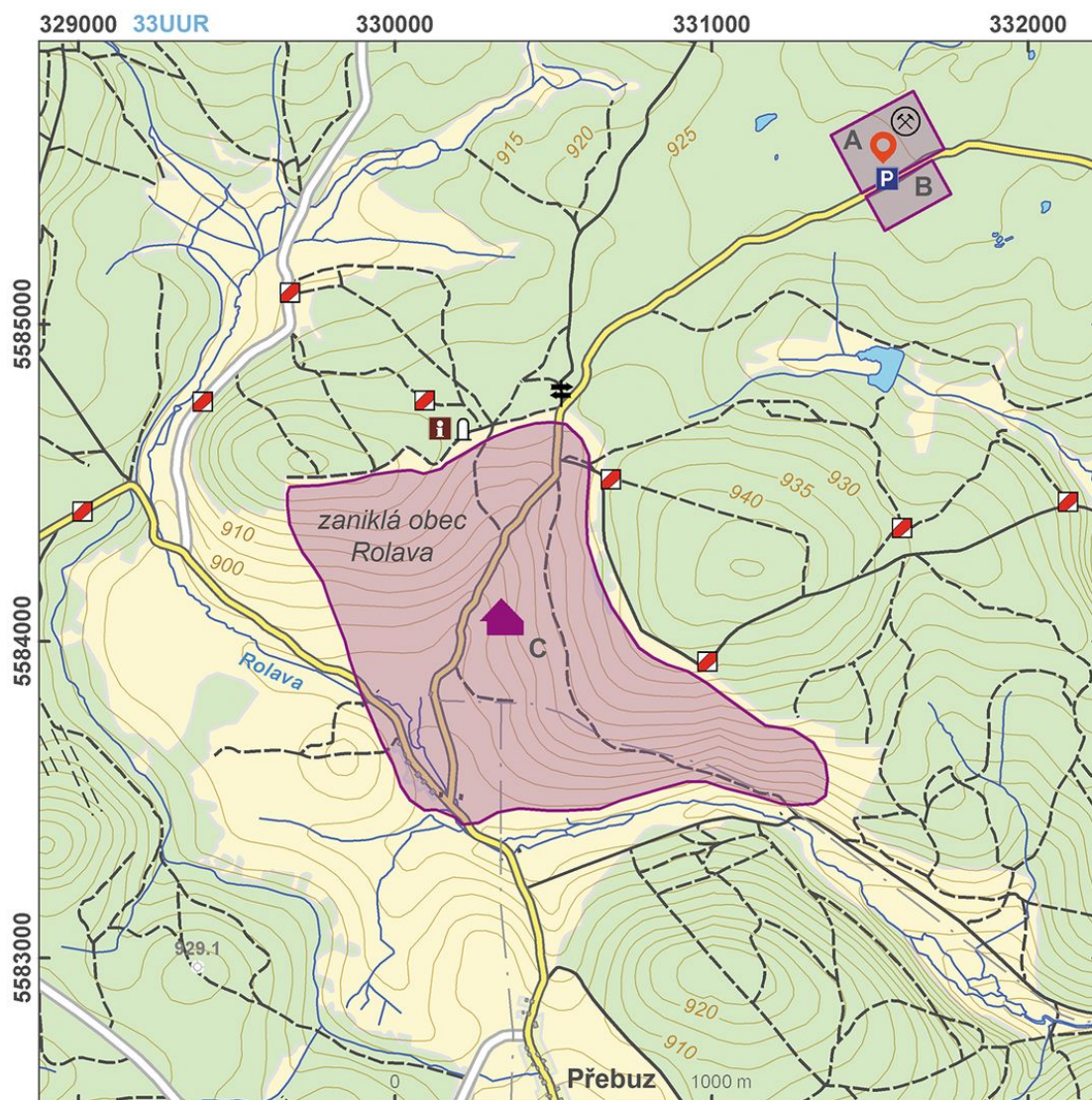

Krušné hory představovaly odpradávná významnou oblast dobývání barevných kovů. V důsledku potřeb nacistického válečného hospodářství začal vznikat v r. 1940 nedaleko obce Rolava (Sauersack) hlubinný důl na cínovou rudu a tábor pro francouzské a později především sovětské zajatce. Po válce důl převzaly Rudné doly Příbram, které však již nerentabilní těžbu neobnovily, pouze r. 1947 demontovaly dále využitelné zařízení a stroje včetně celé těžební věže. Po vystěhování německého obyvatelstva zanikla i nedaleká obec Rolava. Areál zaniklého důlního závodu a zajateckého tábora je modelovým příkladem vzniku archeologické lokality a odlišného rozpadu různých typů konstrukcí, které jsme díky stavební dokumentaci stále schopni přesně interpretovat. Památka je též působivým pomníkem otrocké práce válečných zajatců.

Literatura: Rojík 2000; SOA Plzeň, f. Cínové doly Rolava.

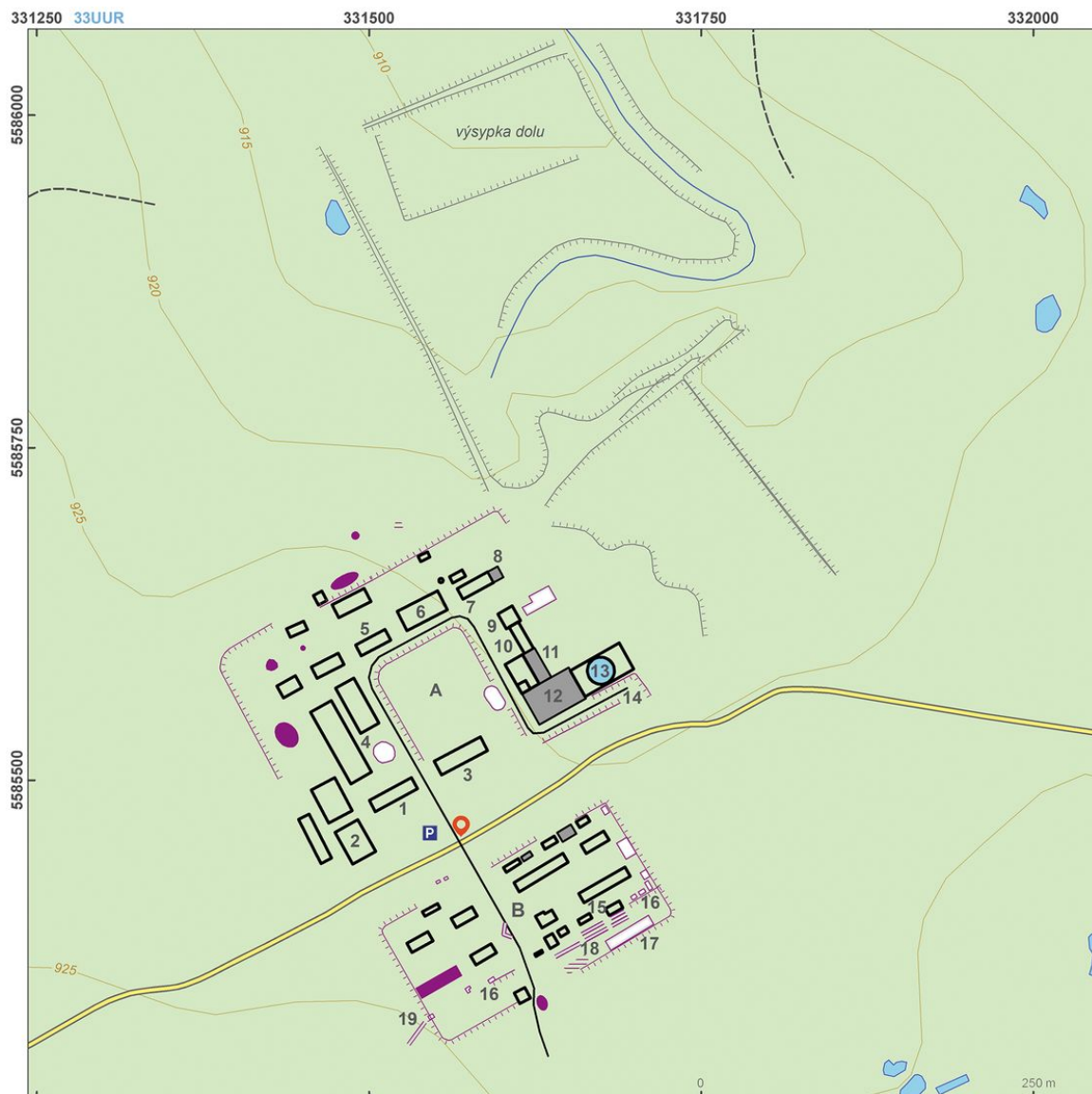
Navigační bod: N 50°23'49.01", E 12°37'48.43" (střed areálu).

Vysvětlivky k mapám: A – důl a zpracovatelský areál; B – zajatecký tábor; C – zaniklá obec Rolava (Sauersack); 1 – vrátnice; 2 – stáje; 3 – správní budovy s laboratoří; 4 – skladiště cínu s nakládací rampou; 5 – kovárna se zámečnickou dílnou; 6 – hornická šatna a umývárna; 7 – kompresorovna se sokly pro uložení strojů; 8 – trafostanice; 9 – těžební věž nad šachtou; 10 – rudný mlýn; 11 – síla na skladování namleté rudy; 12 – úpravna rudy; 13 – zhušťovač kalů; 14 – nakládací rampa u obratiště nákladních automobilů; 15 – odšívovací stanice; 16 – terénní hrana vymezující původní rozsah zajateckého tábora; 17 – pozůstatky jednodušších budov; 18 – výkopy pro nedokončený kanalizační řad; 19 – přepad na odvod povrchové vody.

Přístupová mapa.

Podle Kuna a kol. 2014.

Plán lokality.

Podle Kuna a kol. 2014.

Historický snímek dnes již zcela demontované těžní věže (uprostřed), strojovny (vlevo) a rudného mlýna s rudnými sily (vpravo).

© Geologická služba ČR. Foto R. Hylský, 1946.

Pohled na úpravnu s rudnými sily přes původně zastřešenou nádrž zhušťovače kalů.

Foto Z. Kačerová, 2014.

Detail komína a fasády úpravnického závodu. Železobetonová konstrukce byla kryta tepelně izolační dřevěnou vrstvou.

Foto Z. Kačerová, 2014.

Interiér transformátorovny.

Foto Z. Kačerová, 2014.

Betonové sokly pro uložení těžebních strojů a důlní ventilace.

Foto Z. Kačerová, 2014.

Pohled do skladu zpracované suroviny; na železobetonovém skeletu pozůstatky střešní krytiny a rákosové izolace.

Foto Z. Kačerová, 2014.

Pozůstatky podsklepených budov v areálu zajateckého tábora; sklep vpředu fungoval jako skladiště potravin, zadní snad sekundárně jako vězeňská cela.

Foto Z. Kačerová, 2014.

Pozůstatky zajateckého tábora jsou mnohem skromnější, než reliktý závodu: vpředu ústí kanálové šachty, v pozadí betonová základová deska obytného baráku.

Foto Z. Kačerová, 2014.

Zahloubené objekty v době odtávání sněhu.

Foto J. Hasil, 2013.

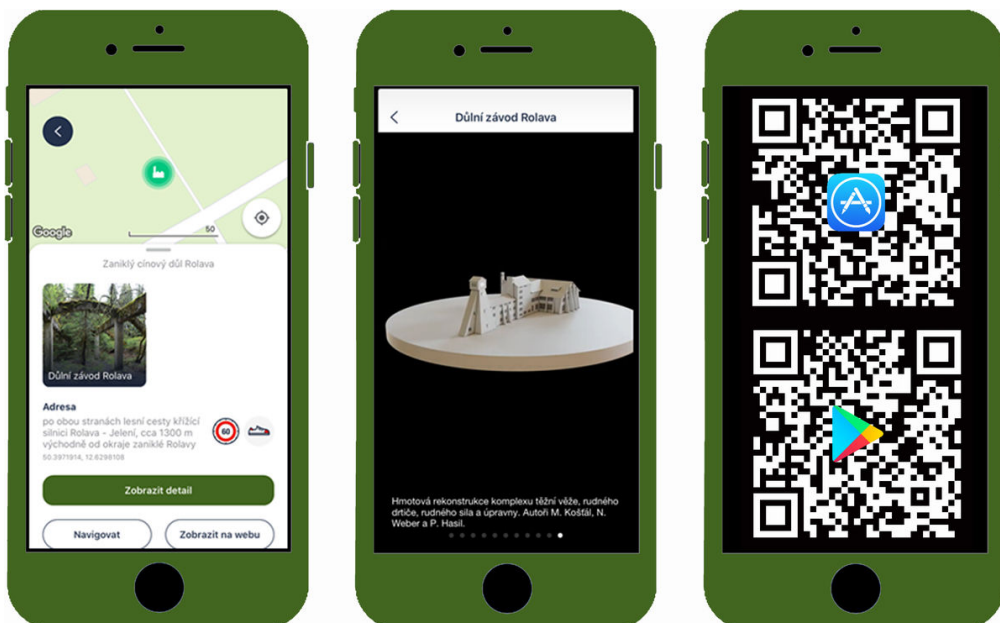
Areál výsypky severovýchodně od důlního závodu.

Foto J. Hasil, 2014.

Cínový odlitek ve tvaru psí hlavičky nalezený v areálu tábora v rámci nelegálního průzkumu detektorem kovů. I takto si zajatci krátily monotónní dny nucené práce.

Foto Z. Kačerová, 2014.

Pro poznávání archeologie temného dědictví a montánních relikvů v okolí zaniklé Rolavy slouží veřejnosti od roku 2021 aplikace pro mobilní zařízení na platformách Android a iOS.

J. Hasil, 2022.